GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 11. Lunĭ, Marțĭ 15 (27) Ianuariu 1885.

Românii, Tronulŭ și opiniunea publică.

X.

Unŭ omŭ de statŭ românŭ interpelândŭ într'o ḍi pe comitele Andrassy, când era ministru, că de ce Ungurii nu se gândescŭ a se împăcá cu Românii din Transilvania, Andrassy sĕ-i fi rĕspunsŭ că acéstă împăcare ar fi ușorŭ de realisatŭ, décă nu s'ar opune așa de multŭ Maghiarii din Transilvania. Tocmai așa de bine putea sĕ rĕspundă unŭ Maghiarŭ ardelénŭ în loculŭ lui Andrassy: că cei cincĭ sute de mii de Ungurĭ și Săcui din Ardélŭ ar trăi aḍĭ în cea mai bună pace și înțelegere cu Românii, décă nu s'ar opune la acésta conaționalii lorŭ din Ungaria.

Reciprocitatea dintre Maghiarii ungurenĭ și transilvănenĭ încâtŭ privesce interesele dominațiunei lorŭ asupra Românilorŭ nu se póte negá nicĭ unŭ momentŭ. Cu tóte acestea opiniunea memorată a comitelui Andrassy posede o mare importanță reală și actuală.

Ungurii din Ardélŭ cunoscŭ puterea elementului românescŭ mai multŭ decâtŭ conaționalii lorŭ din Țéra unguréscă și de aceea au presemțirea, că acestŭ elementŭ nu póte sĕ fie multŭ timpŭ ținutŭ în starea aservită de aḍĭ, că va sosí érășĭ o ḍi, când elŭ îșĭ va eluptá din nou o posițiune mai démnă de omenire. Este cu neputință ca unŭ poporŭ dotatŭ dela natură cu atâta talentŭ și cu atâtea însușirĭ escelente, unŭ poporŭ atâtŭ de folositorŭ statului și atâtŭ de vitézŭ pe câmpulŭ de bătaiă, este cu neputință ca unŭ astfelŭ de poporŭ sĕ rĕmână în vecĭ servitorulŭ unei rasse, care nu-i este nicĭdecum mai superióră în calitățĭ.

Acésta o sêmtŭ instinctivŭ Maghiarii din Ardélŭ și idea, că póte sĕ sosĕscă unŭ timpŭ, când ei vorŭ fi în acéstă țéră reduşĭ érășĭ la porțiunea ce li se cuvine după numĕrulŭ și importanța lorŭ, îi seduce la nisce acte din cele mai nesocotite; îi împinge a se face luntre și punte ca sĕ împedece desvoltarea națională a Românilorŭ, combătândŭ cu-o patimă démnă de-o causă mai dréptă orĭce ideă conciliantă față cu ei, vină ea de orĭ și unde; îi împinge în fine sĕ se constituéscă aicĭ în țéră la noi chiar în tribunalŭ de acusare contra elementului românescŭ.

Centrulŭ agitațiunilorŭ în contra elementului nostru scimŭ că este Clușulŭ, acéstă insulă maghiară încunjurată de undele poporațiunei românescĭ ardelene. Aicĭ fierbe cazanulŭ celŭ mare cu minciunile și defăimările contra Românilorŭ, din care se hrănește opiniunea publică maghiară; de aicĭ îșĭ trage informațiunile biroulŭ de pressă din Peșta spre a-le împărtășí mai departe străinătății prin foile subvenționate de guvernŭ; de aicĭ îșĭ iau consiliarii Majestății Sale datele, cu carĭ îșĭ justifică faptele înaintea Tronului.

In lupta înverșunată ce s'a încinsŭ între elementulŭ maghiarŭ și românŭ după actele de violență sĕvĕrșite dela 1867 încóce, este invederatŭ, că dintre toțĭ factorii puterei de statŭ numai unulŭ este, care póte sĕ ia inițiativa de împăcare, numai unuia îi incumbă rolulŭ de mijlocitorŭ spre a împiedecá vĕtămarea binelui comunŭ alŭ statului și acestŭ factorŭ este însușĭ Suveranulŭ, care stă peste partide și care a declaratŭ din înălțimea Tronului, că doresce sĕ véḍă pe deplinŭ liniștițĭ și pe credincioșii sĕi nemaghiarĭ.

Adversarii noștri sciu bine că puterea Corónei este destulŭ de mare, spre a face ca chiar în cadrulŭ legilorŭ esistente poporulŭ românŭ sĕ se sêmtă mai ușuratŭ; ei sciu că voința Suveranului este destulŭ de tare, ca sĕ pótă face sĕ se curme celŭ puținŭ călcările de lege, prigonirile și nedreptățirile ḍilnice ce trebue sĕ le sufere aḍĭ poporulŭ românŭ. De aceea ei 'șĭ au pusŭ și îșĭ punŭ tóte silințele spre a isolá Tronulŭ de noi și spre a ne ținé pe noi depărtațĭ de Tronŭ, defăimându-ne înaintea lui și a opiniunei publice ca pe unŭ elementŭ, care ar tinde la distrugerea statului.

In primăvéra anului 1869, pe când întrunirile Românilorŭ ardelenĭ se pronunțau în contra participărei la alegerile dietale, foile maghiare din Clușŭ lățiră cele mai miserabile faime asupra intențiunilorŭ conducĕtorilorŭ românĭ. „Augsburger Allgemeine Zeitung“ publica mereu la articulĭ și corespondențe menițĭ de a ne înegri înaintea Tronului și a opiniunei publice, în carĭ se ḍicea între altele că noi Românii, carĭ amŭ înălțatŭ la 1848 stégulŭ împărătescŭ, n'amŭ fostŭ decâtŭ numai nisce bande de tâlharĭ carĭ rĕmneau la posturĭ grase, dér cei ce sub vulturele împĕrătescŭ făcură carieră ar fi gata orĭ și cândŭ de a se aliá cu Muscalii în contra acestui vulture.

Nu se ținea o adunare românéscă, nicĭ chiar o întrunire literară, fără ca foile din Clușiu sĕ nu fi folositŭ ocasiunea de a ațîța prin totŭ felulŭ de scornimturĭ opiniunea publică maghiară în contra nóstră.

Așa amŭ fostŭ calumniațĭ la 1869, așa în toțĭ anii necurmatŭ pănă în ḍiua de aḍĭ. Inaintea ḍiariștilorŭ și corespondenților din Clușiu și din Peșta orĭce amŭ lucrá și amŭ întreprinde spre apĕrarea nêmului nostru sĕu în folosulŭ lui este „trădare de patriă.“ De facemŭ opozițiune legală guvernului, de protestămŭ în contra volniciei vr'unui fișpanŭ, viceșpanŭ sĕu solgăbirĕu, de scriemŭ vr'o carte sĕu edămŭ vr'unŭ ḍiarŭ românescŭ, de ne întrunimŭ în vre-o societate de binefacere sĕu literară, de voimŭ a ne înființa vr'o scólă românéscă, în tóte împrejurările vieței nóstre naționale suntemŭ înfierațĭ de dușmanĭ ai ordinei publice, suntemŭ acusațĭ că conspirămŭ în contra statului. Chiar ḍilele trecute pentru că cereamŭ împlinirea vechiului postulatŭ alŭ națiunei nóstre de a avé o universitate propriă românéscă, ḍiarulŭ nostru a fostŭ declaratŭ de corespondenții ungurĭ din Peșta de „irredentistŭ.“

Nu mai încape îndoiélă, că stămŭ față c'unŭ sistemŭ diavolescŭ de defăimare a națiunei nóstre, care se urmăresce dela 1866 încóce cu-o tenacitate de ferŭ din partea adversarilorŭ noștri. Picătura ce cade mereu găuresce și pétra. Invinuirile continue, orĭ câtŭ de nedrepte au fostŭ, n'au pututŭ se remână făr de influință asupra Tronului, mai alesŭ că noi până mai anțerțŭ n'amŭ întreprinsŭ nicĭ unŭ pasŭ energicŭ spre a-le nimicí.

Pactulŭ croato-ungarŭ.

După crâncene lupte între Croațĭ și mai cu sémă între opozițiunea croată și între Ungurĭ, dieta croată a numitŭ deja o delegațiune, care în unire cu delegațiunea numită de camera din Pesta sĕ stabiléscă basele, pe care s'ar puté aplaná diferendele ce esistă între Croațĭ și Ungurĭ. Delegațiunea croată se compune din cei mai moderațĭ ómenĭ, dispușĭ a aduce o împăciuire cu Ungurii. Pressa maghiară însă pare că ar voi se prevină delegațiunea ungurésca, ca sĕ nu cedeze nimicŭ, și se póte întêmpla ca cestiunea croată-ungară sĕ rĕmână neresolvată.

Cererile actuale ale Croațilorŭ se potŭ reduce cam la aceste puncte: Mai ântĕiu, denumirea oficială de »austro-ungarŭ,« întrebuințată pentru imperiu, ministerŭ, administrațiune etc., e considerată de Croațĭ ca fiindŭ contrară art. 1 alŭ pactului de unire între cele două țĕrĭ. Ungaria singură nu face o unitate politică și n'ar puté impune numele sĕu totalității Statelorŭ, ale cărorŭ drepturĭ suntŭ înscrise în legea fundamentală. Cestiunea financiară nu e mai puținŭ complicată, și Croații cerŭ ca ea sĕ fie definitivŭ regulată. Veniturile Croației trebue sĕ aibă destinațiunĭ speciale; poșta de esemplu nu aduce aprópe nimicŭ Croației, deóreoe timbrele suntŭ ungurescĭ și este peste putință de a se face socotéla de ce aparține Croației. In ministerulŭ ungurescŭ Croația nu este representată; secțiunile administrative, speciale Croației, nu există; naționalii Croațĭ suntŭ prigonițĭ din tóte funcțiunile Statului, pentru a se face locŭ Ungurilorŭ. Delegațiunea croată cere ca, în conformitate cu art. 44, acéstă stare de lucrurĭ sĕ înceteze.

Unŭ ultimŭ punctŭ — și acesta de o însemnătate capitală — este limba oficială. In pactulŭ de unire (art. 56 și 57) se prevede că limba ce va fi întrebuințată exclusivŭ în administrațiunea și justiția Croației sĕ fie cea croată. Departe de a se fi ținutŭ de acéstă stipulațiune, Ungurii impuseră peste totŭ limba ungurésca, singura care e întrebuințată în tóte actele autorității.

Convenția de estradare pruso-rusésca.

Monitorulŭ oficialŭ rusŭ publică cuprinsulŭ notelorŭ schimbate la 13 Ianuariu n. între ministrulŭ de esterne rusŭ Giers și între ambasadorulŭ germanŭ Schweinitz:

»Guvernulŭ rusŭ se indatoréză sĕ estrădea guvernului prusianŭ și viceversa la cerere pe acei supușĭ prusianĭ sĕu rușĭ, carĭ sunt acusațĭ de următórele crime și delicte, eventualŭ condamnațĭ pentru ele, dar carĭ au scăpatŭ de pedépsă prin fugă: 1. Crime sĕu delicte, sĕu pregătirĭ pentru ele, ce sunt îndreptate în contra împĕratului germanŭ sĕu rusŭ și a membrilorŭ familiei lorŭ, precum omorŭ, violență, vătămare corporală, detragere inmenționată a libertății individuale, ofensă. 2. Omorŭ precugetatŭ sĕu încercare do omorŭ. 3. Producerea sĕu păstrarea de dinamită și de alte materii esplosibile în casurĭ, când așa ceva este interḍisŭ în Prusia sĕu în Rusia. In tóte celelalte casurĭ, când Prusia sĕu Rusia cere estradare pentru crime neamintite mai susŭ, rĕmâne la buna chibzuiélă a guvernului prusianŭ și rusŭ, și décă nu sunt pedecĭ, se va împlini cererea luându-se în considerare relațiunile amicale și de bună vecină a celorŭ două state. Dacă crime sĕu delicte, pentru care se cere estradarea, s'au esecutatŭ în scopurĭ politice, acésta sĕ nu dea nicĭdecum ansă la refusarea estradării. Convențiunea a intratŭ în putere cu ḍiua de 13 Ianuariu.«

»Journal de St. Pétersbourg« e convinsŭ, că Reichstagulŭ germanŭ va aprobá estinderea convențiunei asupra Germaniei întregĭ. In raporturile esistente e de doritŭ și de speratŭ, ḍice numita fóiă, că înțelegerea va fi imitată în interesulŭ solidarității ce légă pe tóte monarchiele.

Lupta dela Abu-Klea în Sudanŭ.

In ḍiua de 17 Ianuariu n. trupele englese trimise în Sudanŭ în contra Mahdiului au avutŭ o crâncenă luptă la fântâna Abu-Klea cu rebelii. Amĕnuntele ce le dau telegramele sosite de pe câmpulŭ de rĕsboiu despre acéstă luptă suntŭ următórele:

Iscoditorii indigenĭ, carĭ fuseseră trimişĭ înainte ca sĕ se informeze despre duşmanŭ, raportaseră falsŭ, spunêndŭ că numĕrulŭ inimicilorŭ tăbĕrițĭ la fântâna Abu-Klea este micŭ. Generalulŭ Stewart, comandantulŭ englesŭ, porni în fruntea a două-spre-ḑece sute de ostaşĭ englesĭ, dândŭ credĕmêntŭ iscoditorilorŭ, şi la 16 Ianuariu ajunse în apropierea fântânei Abu-Klea, ale cărei isvóre Stewart le găsi ocupate de 10,000 de rebelĭ. Arabii ocupaseră cele mai bune posițiunĭ fiindŭ mai de totŭ acoperițĭ şi desvoltandŭ o tactică escelentă. Vedetele englese nu puteau veni în nicĭ o atingere cu duşmanulŭ.

In 17 Ianuariu n. Stewart începù pela 10 óre a. p. a înaintă şi a atacă pe Arabĭ, aşeḑêndu-şĭ trupele în careu. Cu totŭ foculŭ omorîtorŭ alŭ Englesilorŭ, Arabii înaintară spre ei în şirurĭ strînse, se aruncară asupra careului englesŭ, cu unŭ uimitorŭ dispreţŭ de mórte, şi-lŭ sparseră. Tunurile englese nu putéu nicĭ decum întră în acțiune. Momentanŭ Englesii fură aduşĭ în disordine, dér încuragiațĭ de oficerĭ, formară din nou careulŭ şi puşcile Martini decimară pe Arabĭ, carĭ se retraseră în urmă lăsândŭ pe loculŭ de luptă două-spre-ḑece sute de morțĭ şi rănițĭ, ér Englesii ocupară fântâna. Perderile englese suntŭ: 9 oficerĭ morțĭ, 9 oficerĭ rănițĭ, 65 de ómenĭ morțĭ şi 85 rănițĭ. Generalului Stewart i-a fostŭ împuşcatŭ calulŭ sub elŭ. Dintre trupele englese a suferitŭ mai multŭ brigada cea grea cu cămile şi miculŭ despărțĕmêntŭ de marină, ai căruĭ oficerĭ toțĭ au căḑutŭ. Intre oficerii morțĭ se află şi colonelulŭ Burnaby, celŭ mai poporalŭ oficerŭ alŭ Angliei, cunoscutŭ prin călăritulŭ sĕu la Chiva şi prin aventura sa cu balonulŭ.

Stewart înainteză mai departe spre Metammeh.

Din dieta Ungariei.

In şedința dela 22 Ianuariu n. se continuă desbaterea asupra bugetului cultelorŭ şi instrucțiunii.

Ignacz **Zimandy** se bucură, că pentru ântêia dată póte sĕ se ocupe cu ministrulŭ cultelorŭ şi instrucțiunii. Pe Trefort îlŭ adoréză, ca unŭ scolarŭ pe profesorulŭ sĕu, căcĭ elŭ este scolarulŭ lui Trefort în antisemitismŭ; ca dovadă citéză o scrisóre a lui Trefort din 1864 cătră Csengery. Adorațiunea sa pentru Trefort nicĭ prin aceea nu e micşorată, că ministrulŭ la alegerile trecute a pusŭ totulŭ în mişcare ca sĕ-lŭ rĕstórne. Oratorulŭ împută ministrului, că activitatea sa stă în continuă contraḑicere cu catolicismulŭ, cu biserica şi cu profesorii ei, că elŭ sacrifică scóle catolice, că întrebuințéză fundațiunĭ catolice pentru scopurĭ nacatolice, ba chiar anticatolice. Față cu declarațiunea ministrului din şedința dela 21 Ianuariu, că respectă libertatea conşciinței şi a convincțiunei, oratorulŭ ḑice că ministrulŭ ar fi în stare sĕ spulbere întregulŭ corpŭ profesoralŭ alŭ scólelorŭ medii, când acesta n'ar ascultă de poruncile ministrului. Oratorulŭ arată câtŭ e de neconsecentŭ în actele sale Trefort, ḑicêndŭ odată, că națiunea maghiară iubindŭ progresulŭ s'a alipitŭ la protestantismŭ, altă dată că catolicismulŭ este religiunea progresului. Citesce şi o scrisóre a ministrului cătră episcopulŭ Pauer, în care atrăgea atențiunea acestuia asupra lui Zimandy, care a subscrisŭ manifestulŭ antisemițilorŭ. Oratorulŭ nu'ndrăsnesce sĕ califice cum se cuvine o astfelŭ de procedere, căcĭ respectiva espresiune ar trĕbui sĕ fie neparlamentară, dar atâta e sigurŭ, că unŭ bărbatŭ, care se jócă cu cele mai fundamentale principii politice şi religióse ca o pisică tênĕră cu şórecele, ca unŭ copilŭ micŭ cu jucăria, care-şĭ atêrnă atâtŭ de desŭ principiele în cuiu, »**unŭ astfelŭ de bărbatŭ nu e vrednicŭ sĕ stea nu numai în sfatulŭ corónei, dar nicĭ în parlamentŭ. Unui astfelŭ de omŭ nu numai că nu i-aşŭ încredință mândria şi speranța țĕrii, tinerimea studiósă, dar nicĭ măcar cotețulŭ meu de porumbĭ.**«

Zimandy asigură pe ministrulŭ, că nu aceia suntŭ adevĕrații lui inimicĭ, carĭ îlŭ combatŭ pe față, ci aceia carĭ îlŭ esploatéză prin linguşirile lorŭ pentru scopurĭ egoiste. Bugetulŭ îlŭ respinge, fiind-că tocmai păzitorulŭ celei mai vechĭ şi mai lățite bisericĭ lovesce în ea. Jidovii talmudiştĭ, a cărorŭ poruncă principală în Talmud sună: „Spulberațĭ pe aderenții lui (Christosŭ)!« îşĭ potŭ alege liberŭ funcționarii lorŭ şi acésta chiar după Tissa-Esslar. Ministrulŭ calcă în picióre canónele. Asta se numesce în Ungaria libertatea credinței.

Gabriel **Ugron** ḑice, ca guvernulŭ ține în mână pe înalții demnitarĭ bisericescĭ ca pe unŭ »instrumentum regni.« Cestiunile politice trebuescŭ însă resolvate. »Biserică liberă în statŭ liberŭ« acesta'i principiulŭ care trebue adusŭ la valórea lui. Autonomia este singurulŭ modŭ de resolvare pentru regularea raportului dintre biserică şi statŭ. Trebue introdusŭ în biserica catolică unŭ spiritŭ mai liberŭ. Numai în modulŭ acesta câştigă spiritulŭ naționalŭ şi clerulŭ de josŭ află scutŭ în contra clerisiei.

Oratorulŭ face următórea propunere: »Considerândŭ, că catolicilorŭ li s'a răpitŭ autonomia; considerându că în urma stării neregulate a raporturilorŭ dintre statŭ şi biserică începŭ a se ivi tendințe anti-constituționale: camera deputațilorŭ avizéză pe ministrulŭ cultelorŭ şi instrucțiunii sĕ facă primii paşĭ pentru regularea raportului dintre statŭ şi biserică.«

Moriz **Jokai** rĕspunde deputatului Lesko. In discursulŭ sĕu ținutŭ în sĕcuime a ḑisŭ: »Oraşulŭ Caşovia îlŭ considerŭ ca unŭ fortŭ în contra curentelorŭ agitatóre panslaviste.« Apoi se laudă, îşĭ face quasi reclamă, că numele lui e amintitŭ în tóte ḑiarele pentru lucrările sale, pe care pretutindenea le întâlnesce cineva. Mai ḑice că de tóte naționalitățile Ungariei se intereséză, ca sĕ le facă cunoscute lumei, cu aceeaşĭ căldură ca şi de națiunea sa. (Vomŭ vedea décă e aşa în »Austro-Ungaria în cuvinte şi tablourĭ.« — Red.) Dar consideră de duşmană pe orĭce naționalitate, care atacă »idea de statŭ maghiarŭ.« Revine apoi din nou la lauda sa proprià Raportorii de ḑiare, ḑice elŭ, îi eterniséză pentru istoriă fiecare pasŭ alŭ sĕu. (Proverbulŭ însĕ ḑice: Lauda propriá pute. — Red.)

»Noi trebue sĕ cucerimŭ încă odată Ungaria, continuă Jokai, dar acésta nu o putemŭ face cu forța, ci prin cultură, asimilândŭ interesele; trebue sĕ țintimŭ, ca toțĭ locuitorii acestei țĕrĭ de orĭce limbă sĕ se simtă aci acasă, sĕ considere acéstă țĕră ca pe mama lorŭ, sĕ se sémtă liberĭ pe câtŭ e cu putință. (Vorbe góle ce le aruncă Ungurii la fiecare ocasiune în ochii strĕinilorŭ carĭ nu'i cunoscŭ. Fapte nu vorbe. — Red.) Laudă în urmă pe Trefort, comandantulŭ espedițiunei culturale, şi primesce bugetulŭ.

Albert **Kiss** se ocupă de legea scólelorŭ medii. Ministrulŭ crează ordinațiunĭ peste ordinațiunĭ, care în praxă n'aducŭ nicĭ unŭ bine. Poporulŭ nu scie nicĭ acum încă cui aparține scóla: bisericei, statului séu comunei? In locŭ sĕ sustragă scólele competinții autorităților bisericescĭ, sĕ caute mai bine guvernulŭ a ridica şcóle în acele comune unde nu sunt. Deplina libertate a credinții n'a devenitŭ încă realitate. Elŭ deşi e preotŭ protestantŭ, este pentru autonomia catolică.

Coloman **Rostahazy** găsesce, că cestiunea autonomiei bisericei catolice nu trebue sĕ se discute acum la bugetulŭ cultelorŭ.

Franz **Komlossy** polemiséză cu Iranyi şi cu ministrulŭ cultelorŭ, carĭ au ḑisŭ, că preoţii sunt de vină, décă prea puținŭ se face în şcóle în direcțiunea religiósă-morală. Vinovate sunt, ḑice oratorulŭ, scólele interconfesiunale séu cele fără confesiune. Numai jidovilorŭ le e permisŭ sĕ'şĭ instrueze copii lorŭ în propria-le religiune. »Cine prostituéză mai multŭ, întrébă oratorulŭ, pe fetele nóstre? Jidovii!« Cățĭ copii de jidovĭ se nascŭ, atâtea doice creştine sunt necesare. Şi când băeţii de jidovĭ devinŭ marĭ, ei cercetéză şcólele conduse de preoţii noştri, pentru ca sĕ batjocurécsă apoi prin ḑiare pe acei preoțĭ. Cei mai mulțĭ jidovĭ însĕ inundéză facultatea de medicină, de órece ca medicŭ se potŭ câştiga mai mulțĭ banĭ. Oratorulŭ se declară pentru autonomia bisericei catolice şi crede că o mică regulă şi mĕsură susŭ în cercurile clerisiei înalte n'ar strica. E o adêncă prăpastiă — deşi calificația e egală — între sĕrmanii preoțĭ dela țĕră şi între ilustri prelațĭ. Dar stea Trefort încă ḑece anĭ ministru, căcĭ cine scie, dacă succesorulŭ sĕu nu va fi unŭ jidovŭ. Elŭ primesce bugetulŭ, dar în acelaşĭ timpŭ şi propunerea lui Ugron.

SCIRILE ḐILEI.

Ministrulŭ instrucțiunii Trefort, în interesulŭ promovărei industriei din țĕră, a provocatŭ secțiunile ce stau sub resortulŭ sĕu, sĕ lucreze unŭ proiectŭ de ordinațiune, prin care sĕ se aviseze autoritățile instrucțiunii, direcțiunile institutelorŭ, administrațiunile fundaționale etc., ce cadŭ în sfera de actiune a respectivelorŭ secțiunĭ, ca atâtŭ acelea câtŭ şi subordinații lorŭ tóte articolele de industriă, necesare în oficiu, la instrucțiune şi la economiă, întru câtŭ acestea se producŭ în Ungaria, sĕ şi le cumpere din țĕră

—0—

Camera de notariatŭ din Cluşiu face cunoscutŭ că, în urma morții notarului publicŭ din Braşovŭ Dr. Franz Linz, până la ocupauea acestui postŭ îlŭ va înlocui notarulŭ publicŭ Petru Nemeşŭ.

—0—

In Coşiocna, apróре de Câmpiă locuită mai numai de Românĭ, s'a înființatŭ o şcólă de statŭ, în care s'au înscrisŭ deja 60 de elevĭ. Aibă grijă Românii, ca inimile fiilorŭ lorŭ sĕ nu se înstreineze, ci sĕ rĕmână românescĭ.

—0—

Casina română din Beiuşŭ în 7 Februariu st. n 1885 va aranja unŭ balŭ în favorulŭ augmentării bibliotecei sale. La balulŭ acesta se vorŭ presenta mai multe dame în costumŭ naționalŭ. Reuşirea balului atêrnă dela interesarea On. publicŭ, a cărui sprijinŭ îlŭ şi cere comitetulŭ aranjatorŭ. Acei stimațĭ domnĭ din locŭ séu provinciă, carĭ țînŭ contŭ de acestŭ balŭ, însĕ din eróre nu ar fi primitŭ biletŭ de invitare, sunt rugațĭ a'şĭ reclama dreptulŭ la *Comitetulŭ aranjatorŭ.*

In bugetulŭ pe anulŭ viitorŭ alŭ ministerului de rĕsboiu românŭ se prevede şi înființarea încă a două batalióne de geniu

—0—

Informațiunile gazetelorŭ vienese despre periclitarea şi ruinarea reşedinței metropolitane din Cernăuțĭ suntŭ neesacte. In urma unorŭ scurgerĭ de ape s'au stricatŭ câteva case şi livedĭ pe unŭ dealŭ în apropierea reşedinței, dar pentru reşedință nu este nicĭ unŭ pericolŭ.

—0—

Unŭ numĕrŭ de apróре 800 cetățenĭ din Ploeştĭ au adresatŭ o petițiune mitropolitului primatŭ alŭ României în favórea arhiereului Calistratŭ.

—0—

Soborulŭ arhiereescŭ din Belgradŭ, ocupându-se cu cestiunea décă se potŭ introduce nisce reforme radicale în sinulŭ bisericei sêrbe, a resolvatŭ până acum cestiunea „reînsurărei« clerului mirênŭ. Cestiunea a fostŭ resolvată în şedința dela 22 Ianuariu st. n. într'unŭ modŭ afirmativŭ: preoții sêrbĭ vorŭ avea voiă sĕ se reînsóre a doua şi a treia óră. Resoluțiunea luată a fostŭ comunicată patriarhului dela Constantinopole.

Cugetărĭ la încheierea anului.

Selagiu ḑiua de Crăciunŭ 1884.

(Urmare din Nr. 9.)

In comitate, trebue sĕ mărturisescŭ, că peste totŭ Românii noştri nu-şĭ împlinescŭ datorința pe deplinŭ, nu luptă cu zelŭ de ajunsŭ pe acestŭ têrêmŭ, pe care amŭ puté desvoltă o activitate însemnată şi în multe privințe fórte folositóre. Causa e lenea şi letargia, ce se observă mai pretutindenĭ, unŭ felŭ de disgustare de afacerile publice, care este fórte periculósă pentru causa nóstră, a căreia interese pretindŭ ca sĕ luptămŭ necurmatŭ între marginile legei şi sĕ aducemŭ proba evidentă despre aceea, câtă valóre are legea municipală şi art. de lege 44 din 1868, şi în generalŭ sĕ probămŭ înaintea lumei cum se administréză şi se respectă legile în acestŭ statŭ.....

Luptele municipale mai au pentru noi şi aceea mare însemnătate, că ele ne uşuréză şi susținŭ organisarea nóstră interióră tactică, dela care depinde totulŭ, depinde isbênda finală. Fruntaşii preoțĭ şi mirenĭ de prin județe suntŭ responsabilĭ înaintea națiunei pentru ceea ce se lucréză séu se neglige în comitate întru apĕrarea marelorŭ nóstre interese naționale.

Este adevĕratŭ, că şi în municipii suntemŭ mai pretutindenĭ scoşĭ din posițiunile nóstre de mai înainte, parte şi prin vina nóstră, dér amŭ arĕtatŭ deja că avemŭ încă în multe comitate unŭ numĕrŭ destulŭ de mare de membri, cu carĭ nu numai că putemŭ face oposițiune, dér putemŭ sĕ şi dobêndimŭ icĭ colo câte unŭ succesŭ în potriva adversarilorŭ noştri.

In comitatŭ rolulŭ de căpetenia îlŭ jócă comuna. Ce facemŭ în comune? — Nimicŭ séu mai nimicŭ. Scimŭ, că în contra legei s'a impusŭ limba maghiară ca limbă oficială în tóte comunele din comitatele unguresci. Nu sciu cum stămŭ în Ardélŭ. Din cele ce se comunică însă în »Gazeta« mai alesŭ din părțile Dobêcei şi ale Năsĕudului, mi se pare că şi comunele transilvănene dau tare îndĕrĕtŭ, încâtŭ privesce esercitarea dreptului de limbă şi au începutŭ sĕ fie aleşĭ de notarĭ strĕinĭ, jidovĭ ş. a.

Décă mai esistă vre-o circumstanță atenuantă pentru purtarea nóstră în comitatŭ, atuncĭ de sigurŭ nepăsarea nóstră în viața comunală este şi rĕmâne **neescusabilă**. In casa şi la vatra sa Românulŭ, cu legea comunală a mână, cu totŭ sistemulŭ virilistŭ, este în dreptŭ a-şĭ alege funcționarĭ din sênulŭ sĕu, a-şĭ decretă limba oficiósă şi nu este datorŭ a primí ordonanță în altă limbă ş. a. In comunŭ preoții şi fruntaşii mirenĭ nu-şĭ împlinescŭ mai de locŭ marea lorŭ chiămare, care este de a apĕrá poporulŭ țĕranŭ în contra volnicielorŭ paşalelorŭ din comitate şi de a-lŭ ferí de relele urmărĭ ce trebue sĕ le aducă pentru elŭ administrarea afacerilorŭ comunale într'o limbă, pe care elŭ n'o înțelege.

Dér aceste suntŭ tóte cestiunĭ de mare importanță, carĭ nu se potŭ resolva într'o mică revistă. Sĕ trecŭ acum la viața nóstră în familiă, care este temelia esistenței naționale. In viața familiară constatŭ cu bucuriă o stare mai îmbucurătóre. Limba română în familiele preoțilorŭ noştri şi în ale cărturarilorŭ noştri mirenĭ a reocupatŭ terenulŭ, pe care mai înainte îlŭ stăpânea limba maghiară în comitatulŭ Sătmarului.

Au dispărutŭ apróре toțĭ acei preoțĭ maghiarisațĭ din scóla anilorŭ 1830—40 cu escețiunea bĕtrânului protopopŭ Darabant, încărcatŭ de păcate, sub a căruia păstorire de anĭ 46 se maghiarisă marea şi frumósa comună Verişiu.

Preoțimea cea tînĕră, cu bucuriă vinŭ a constată, este în cea mai mare parte zelósă şi pătrunsă de curate sentimente naționale. Onóre bravilorŭ preoțĭ tinerĭ, carĭ îşĭ înțelegŭ chiămarea săntă de a lucră pentru cultivarea şi fericirea națiunei lorŭ. Ruşine celorŭ ce nu-şĭ înțelegŭ

acéstă chiămare și din nenorocire suntŭ încă și de aceștia în a cărorŭ familii se mai vorbesce și adĭ unguresce. Inainte de ce s'ar înstrăina cu totulŭ de poporulŭ lorŭ le strigămŭ acestora: Stațĭ pe locŭ cinstițĭ părințĭ și vĕ gândițĭ, că de unde venițĭ și unde vrețĭ sĕ vĕ ducețĭ? Fițĭ sigurŭ că faptele vóstre nu vorŭ rĕmâné ascunse lumei românescĭ, care vĕ va condamná décă se va convinge, că nu mai trăițĭ și sêmțițĭ cu poporulŭ românŭ, nu mai lucrațĭ pentru binele lui, ci în slujba intereselorŭ străine. In raportulŭ viitorŭ numele acestorŭ păstorĭ vitregĭ ai poporului va fi publicatŭ și înfieratŭ după cum merită, décă până atuncĭ nu se vorŭ reculege și îndreptá.

(Va urmá.)

Alegerea de protopresbiterŭ în Aradŭ.

Aradŭ, 22 Ianuariu n. 1885.

Sĕ nu crédă on. publicŭ cetitorŭ, că se tratéză și acum despre alegerile la dieta țĕrii. Astădĭ avemŭ sĕ înregistrămŭ unŭ actŭ carele pe Românulŭ creștinŭ 'lŭ interesézá îndoitŭ, este actŭ bisericescŭ! Și aicĭ Rsmânulŭ îșĭ are douĕ adăposturĭ: unulŭ ca Românŭ și altulŭ ca membru din adevĕrata turmă a lui Christosŭ. Cum-că am vorbitŭ adevĕrulŭ, márturisesce în loculŭ primŭ împrejurimea, că la alegerea de protopresbiterŭ din 72 membri s'au presentatŭ 62.

Când așŭ voi sĕ descriu fidelŭ întréga decurgere a alegerei, atuncĭ așŭ trebui sĕ închinŭ câteva toasturĭ la acei pusilanimĭ, carĭ susținŭ că poporulŭ românŭ este degeneratŭ. Le-așŭ dice după datina Francesului: »P o l t r o n ĭ !«

Cine a asistatŭ la actulŭ de alegerea protopresbiterului în Aradŭ, orĭ voesce orĭ nu, trebue sĕ susțină că alegere mai armoniósă și mai cu tactŭ nu se póte închipui! Alegerea în sine a decursŭ așa: părintele protosingelŭ Iosifŭ Goldișŭ comisarulŭ consistorialŭ, după ce a celebratŭ s. liturgiă și invocarea spiritului sântŭ, prin o cuvêntare măduósă față cu actulŭ electoralŭ la înălțimea chiămărei sale, a deschisŭ ședința. Constatându-se numĕrulŭ membrilorŭ și alegêndu-se biuroulŭ îndatinatŭ, se purcede nemijlocitŭ la alegere considerându-se că comitetulŭ protopresbiteralŭ a candidatŭ pe toțĭ 5 petenții, carĭ suntŭ M o i s e B o c ș i a n ŭ, parohŭ în Curticiu asesorŭ la senatulŭ, bisericescŭ în Aradŭ, inspectorŭ scolarŭ, administratorŭ protopresbiteralŭ actualŭ alŭ Aradului, membru în consis. metropolitanŭ etc. P e t r u S u c i u actualminte protopresbiterŭ în Belŭ, I o a n ŭ B e l e ș ŭ preotŭ în Odvoșŭ, Mihaiu S t u r z a preotŭ în Șiepreușĭ și I o s i f ŭ A r d e l e a n ŭ preotŭ în Kélegyház.

Redeschidêndu-se ședința și numĕrându-se voturile s'a observatŭ urmĕtoriulŭ resultatŭ: Moise Bocșianu 59 voturĭ și Mihaiu Sturza 3 voturĭ. Acestŭ resultatŭ a fostŭ primitŭ cu aplause ce păreau că nu voescŭ sĕ mai înceteze.

Din parte-ne felicitămŭ pre d. administratorŭ pentru onórea ce i-s'a oferitŭ în sinodulŭ protopresbiteralŭ de acum. I dorimŭ tăriă sufletéscă sĕ pótă concentra pe lângă sine tóte elementele cele resfirate ale Aradului.

Din altă parte felicitămŭ pe d. comisarŭ consistorialŭ Iosifŭ Goldișŭ pentru bunulŭ tactŭ ce l'a desvoltatŭ și cu acéstă ocasiune! Dér felicitămŭ și tractulŭ, pentru că prin actulŭ de acum a arĕtatŭ, că scie a fi de unŭ cugetŭ și de o simțire, când se tractéză de cestiunĭ vitale.

Nu putemŭ încheia fără sĕ accentuămŭ, că purtarea cea demnă a membrilorŭ sinodalĭ a demonstratŭ și acum, câtă hărniciă zace în Românulŭ adevĕratŭ. Póte-că de ar fi fostŭ numai domnĭ în sinodŭ, s'ar fi întêmplatŭ vr'o anomaliă, dér presența cea marțială a Românilorŭ țĕranĭ cum și ținuta lorŭ démnă de invidiatŭ a contribuitŭ multŭ la resultatulŭ splendidŭ alŭ sinodului electoralŭ.

Trăiască între Românii aradanĭ concordia! Trăiască alesulŭ protopresbiterŭ Moise Bocșianu spre fericirea tractului și spre fala nóstră comună!

Unŭ alegĕtorŭ.

Din parlamentulŭ românŭ.

(Camera)

In ședința de la 11 Ianuariu sĕ dă cetire mai multorŭ comunicate care se trimitŭ la comisiunile respective. D. S t ă n e s c u cere unŭ concediu de optŭ dile fiind bolnavŭ, și se primesce, asemenea se acórdă unŭ concediu de douĕ-decĭ și optŭ dile fără diurnă d-lui Ianoli. D. C e r c h e z ŭ anunță o interpelare d-lui ministru de interne, dacă art. 15 din legea rurală s'a aplicatŭ séu întru câtŭ s'a aplicatŭ. D. m i n i s t r u d e i n t e r n e spune că este gata a rĕspunde și aștéptă ca d. Cerchez sĕ'șĭ desvolte interpelarea. D. C e r c h e z ŭ spune că din neaplicarea art. 15 țĕranii suntŭ expușĭ la tóte șicanele din partea proprietariiorŭ. D. m i n i s t r u d e i n t e r n e spune, că de când s'a votatŭ legea rurală au trecutŭ pe la acestŭ ministerŭ bărbațĭ din tóte nuanțele politice și că nicĭ unulŭ din ei nu a pusŭ art. 15 în aplicațiune, și acésta fiindcă nu a avutŭ ingínerĭ, carĭ șe facĕ delimitarea, dér că îndată ce regimentele de geniu vorŭ avea oficerĭ și se va mai înmulți numĕrulŭ, la anulŭ speră că va începe acéstă lucrare. D. C a r p ŭ spune că este fórte anevoe a începe o asemenea lucrare, că ea costă mai multŭ de vr'o șése milióne, și că mai bine ar fi, ca guvernulŭ sĕ pue în studiu cestiunea și apoi sĕ vină sĕ arate mijlócele cu care ar putea ajunge la aplicarea reală a acestui articolŭ, ér nu sĕ se emită numai idei și promisiunĭ. D. N. D i m a n c e a spune că suma de șése milióne nu este bine a ne speria, ci ar trebui sĕ facemŭ și mai marĭ sacrificii, căcĭ trebue sĕ se aplice acestŭ articolŭ câtŭ mai curêndŭ și dacă acum 20 de anĭ s'a pututŭ face împroprietărirea de acei polonesĭ etc. cum astădĭ, când avemŭ multŭ mai mulțĭ ingínerĭ, nu se póte face acéstă reparațiune. D. I e p u r e s c u vorbesce contra ideilorŭ d lui Carpŭ. D. p r i m - m i n i s t r u spune că nu póte înțelege cum țara întrégă nu póte face delimitarea în trei anĭ de dile, când d. Carpŭ în trei lunĭ a făcutŭ delimitarea la moșia d-sale. Apoi spune că d-sa nu a promisŭ de primăvéră începerea lucrărilorŭ ci peste unŭ anŭ, când geniulŭ va terminá lucrările sale în Dobrogia și ca guvernul sĕ aibă timpul necesar de a face un plan general. Se pune la votŭ închiderea discuțiunei, care se primesce.

D. p r i m - m i n i s t r u depune unŭ proiectŭ de lege pentru crearea unei pensiunĭ viagere vĕduvei repausatului Ubicini.

(Senatulŭ)

Se ocupă cu legea pentru plata de 10 lei la fiecare sută de kilograme dreptulŭ de esportațiunea de sdrențe, petece și maculaturĭ de imprimeriă.

BURSA DE BUCURESCI.

Cetimŭ în »Curier. financ.« din Bucurescĭ: Sĕptĕmânile se succedŭ unele după altele, fără sĕ putem vedé perspectiva vre-unei îmbunătățirĭ seriόse și durabile în têrgulŭ valorilorŭ. In unele momente, pare că situațiunea s'ar ameliora, transacțiunile devin mai active, valorile cotezŭ în reprindere, totulŭ pare în fine că ne surîde. A doua di însĕ, descuragiarea revine, afacerile se reducŭ la minimulŭ posibilŭ și cele câteva puncte ce unele valorĭ câștigaseră în momentele de bune disposițiunĭ ale pieței, se perdŭ de-o dată cu unŭ mare prisosŭ. Astfelŭ a fostŭ situațiunea pieței nóstre în ultima sĕptĕmână. După o seriă de burse rele, Mercurĭ am pututŭ înregistra órecare veleitățĭ de reprindere; imediatŭ însĕ Joi totŭ terenulŭ cuceritŭ era perdutŭ. Erĭ constatarămŭ din nou o ușóră ameliorațiă; aurulŭ se presintă în condițiunĭ mai favorabile și agiulŭ séu cădŭ mai ântêiu la 16 și apoi la 15%. Cine ne póte asigura însĕ că și acéstă eftenire a metalului galbenŭ nu e decâtŭ factică și trecătóre? Și adevĕrulŭ e că nicĭ póte fi altfelŭ, întru câtŭ ameliorarea pieței nu este întemeiată pe o îmbunătățire a situațiunei generale economice a țĕrei. Deja esportulŭ cerealelorŭ a încetatŭ cu desăvârșire, Dunărea fiind închisă și drumulŭ la mare inaccesibilŭ pentru producte, și apoi pentru primăvéră încă nu prea avemŭ perspectiva pentru o mare esportațiune, Porumbulŭ care e articolulŭ ce deobicînuitŭ esportămŭ prin Martie și Aprilie e în mare parte stricatŭ, elŭ nu va putea prin urmare face obiectulŭ unorŭ vii transacțiunĭ cu străinătatea și celŭ care se va vinde e probabilŭ că se va da cu prețurĭ, care nu vorŭ remunera nicĭ munca nicĭ capitalulŭ. Iată perspectiva ce ni se înfățișéză și iată pentru ce o reprindere seriósă și durabilă nu putemŭ avea.

MULȚĂMITĂ PUBLICĂ.

Subscrisulŭ comitetŭ parochialŭ ține de sfântă datoriă a aduce și pe cale diaristică sincera sa mulțumire venerabilului domnŭ R a d u P a s c u, comerciantŭ în Brașovŭ, pentru colecta ce a binevoitŭ a întreprind în favorulŭ scólei nóstre confesiunale. Domnulŭ Radu Pascu a arĕtatŭ în orĭ și ce vreme unŭ deosebitŭ interesŭ pentru comuna sa natală și în deosebĭ scóla nóstră s'a bucuratŭ în mai multe rêndurĭ de ajutóre considerabile din partea D-Sale.

Étă numele generoșilorŭ contribuențĭ, carĭ au binevoitŭ a se subscrie în lista despre care e vorba: d-nii Radu Pascu 50 fl., Diamandi I. Manole comerciantŭ 20 fl., Ioanŭ Manole comerciantŭ 10 fl., Andrei Bârseanŭ profesorŭ 10 fl., Frații Stănescu comercianțĭ 25 fl., Ioanŭ Dușoiu comerciantŭ 10 fl., N. N. 5 fl., Petru M. Zănescu comerciantŭ 10 fl., Ioanŭ I. Burduloiu comerciantŭ 2 fl., Alexe D. Eremie comerciantŭ 1 fl., Ioanŭ Christescu comerciantŭ 1 fl., Gr. Birea comerciantŭ 1 fl., Nicolae N. Navrea 1 fl., D. R. Pascu 4 fl., Quittner Kupferstich 10 fl.

Fie signrĭ aceștĭ stimațĭ domnĭ, că sumele contribuite de dênșii se vorŭ întrebuintá în modulŭ celŭ mai corespundĕtorŭ. Fie sigurĭ, că Dêrtarii le vorŭ fi în orĭ ce vreme recunoscĕtorĭ.

Dârste, 13 Ianuariu 1885.

Pentru comitetulŭ paroch. gr. or. în Dêrste:

T. Bârsanŭ, președinte. **I. Broșu**, notarŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Pola, 26 Ianuariu. — Regina a visitatŭ erĭ fortulŭ și turnulŭ învêrtitorŭ din Punta Christo în Valle maggiore. Nóptea a petrecut'o pe yachtulŭ „Phantasie." Inainte de amédĭ a asistatŭ la serviciulŭ divinŭ din capela marinei. Intreprinse apoi o călĕtoriă spre Fiume, de unde se 'ntórse după amédĭ.

Londra, 26 Ianuariu. — Cu ocasiunea esplosiunii din Tower s'au stricatŭ mai multe **sute de puscĭ**. Vr'o 70 de ómenĭ se aflau în turnulŭ celŭ albŭ, dintre cari patru au fostŭ rănițĭ Cei doi polițiștĭ, cari au fostŭ jertfele explosiunii din Westminsterhall, nu e speranță de a fi scăpațĭ.

Chicago, 26 Ianuariu. — La socialistulŭ Funk s'au găsitŭ unŭ butoiu cu dinamită, prafŭ și mașine infernale.

DIVERSE.

Unde se găsescŭ cele mai multe femei? — Cei mai mulțĭ, întrebațĭ fiindŭ, ar rĕspunde de sigurŭ, că în Turcia. Mare erόre însă, fiindŭ că acolo bogatulŭ are mai multe femei, dar adesea mulțimea, sĕracii, nu au mai nicĭ una. Cele mai multe femei, séu poporațiă feminină se găsesce în numĕrŭ mai mare, în comparațiune cu poposațiunea bărbătéscă, în miculŭ principatŭ din Germania Waldeck și anume 1,100 femei vinŭ la 1000 bărbațĭ. Dacă s'ar socoti numĕrulŭ femeilorŭ în Germania întrégă, dă aprópe 1040 femei la 1000 bărbațĭ. Portugalia ca statŭ este celŭ mai avutŭ în femei, de órece are 1084 femei la 1000 de bărbațĭ. Din contră, Grecia este țéra cea mai puținŭ avută în femei; aci vinŭ 1000 de bărbațĭ la aprópe 900 femei.

***

Unŭ tribunalŭ plăcutŭ. — La 13 Ianuariu n. unŭ fabricantŭ din Postdam apărù înaintea tribunalului fiiind acusatŭ că a insultatŭ pe unŭ funcționarŭ. Când acusatulŭ fù întrebatŭ sĕ spună când s'a născutŭ, rĕspunse: »In 13 Ianuariu 1845.« — „Va sĕ dică astădĭ ți-este diua nascerei și de aceea 'țĭ putemŭ gratulá," dise președintele și toțĭ membrii tribunalnlui, precum și procurorulŭ, făcură din capŭ în semnŭ de aprobare zîmbindŭ către »fericitulŭ« care sta pe banca de acusațiune, precând președintele se adresà veselŭ către apĕrătorŭ, unŭ advocatŭ din Berlinŭ: »Asta o putețĭ aduce imediatŭ ca motivŭ de ușurare în discursulŭ de apĕrare.«

***

Unŭ primarŭ cu minte. — In satulŭ Englharding din Bavaria intrà o veselă societate cu sănii, pocnindŭ din bice, pentruca sĕ mănânce și sĕ bea în birtŭ. In veselia cea mare, capetele se umplură de amețitorulŭ duhŭ alŭ bĕuturii și o strașnică păruială începù între călĕtorĭ la care luară parte și piciorele scaunelorŭ, sticlele, paharele, ș. a. Când se păruiau mai cinstitŭ, ușa birtului se deschise și o voce tare comandà: „Pe ei!» La momentŭ nisce săgețĭ de apă rece începù a le face dușurĭ peste totŭ corpulŭ. Păruiala se terminà și fiecare, udŭ ca unŭ cățelŭ aruncatŭ în apă, 'șĭ căuta câte unŭ locșorŭ sĕ se usuce. Primarulŭ, fiindcă »'șĭ cunoscea ómenii,« adusese pompa (tulumba) satului sĕ stingă foculŭ beției. »Asta — așa opina elŭ — ajută mai multŭ decâtŭ 5 polițiștĭ.« Așa a și fostŭ.

***

O înrudire ciudată. — Unŭ locuitorŭ din New-York, căsătoritŭ acum doi anĭ, scrie unui prietinŭ alŭ sĕu: „M'amŭ căsătoritŭ cu o vĕduvă care locuia cu nora ei; după cât-va timpŭ, tatălŭ meu s'a căsătoritŭ cu nora soției mele. Soția mea a devenitŭ astfelŭ sócra și în acelașĭ timpŭ nora tatălui meu. Nora soției mele este acum sócra mea și suntŭ socrulŭ sócrei mele. Sócra mea, care este nora soției mele, a născutŭ unŭ băiatŭ. Acestŭ băiatŭ este fratele meu, căcĭ este copilulŭ tatălui și alŭ sócrei mele; dar fiindŭ asemenea și fiulŭ nororei soției mele, soția mea este bunica lui, și eu sunt buniculŭ fratelui meu.«

***

Escomunicare. — Archiepiscopulŭ din Genua a publicatŭ o pastorală, în care amenință cu escomunicare pe redactorii, pe culegătorii tipograficĭ, pe vêndĕtorii și pe toțĭ cetitorii fóiei »Epoca.«

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 24 Ianuarie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ ungară 6%	—.—	Bonurĭ croato-slavone	100.—
Rentă de aurŭ 4%	97.35	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Rentă de hârtiă 5%	93.65	Imprumutulŭ cu premiu ung.	118.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	145.75	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	118.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.60	Renta de hârtiă austriacă	83.05
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	121.—	Renta de arg. austr.	83.85
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	106.50	Renta de aurŭ austr.	106.25
Bonurĭ rurale ungare	101.50	Losurile din 1860	138 20
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50	Acţiunile băncei austro-ungare	865.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.50	Act. băncei de creditŭ ung.	311.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.75	Act. băncei de creditŭ austr.	300.80
Bonurĭ rurale transilvane	101.50	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.79
		Napoleon-d'orĭ	9.77½
		Mărcĭ 100 împ. germ.	60.35
		Londra 10 Livres sterlinge	123.55

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 12 Ianuariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	—	—
Renta rom. amort. (5%)	—	—
» convert. (6%)	—	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	—	—
Credit fonc. rural (7%)	—	—
» „ „ (5%)	—	—
» » urban (7%)	—	—
» » » (6%)	—	—
» » » (5%)	—	—
Banca naţională a României	1173	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	272½	—
« » » Naţională	—	—
Aurŭ	16%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 26 Ianuarie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.42	Vênd.	8.45
Argint românesc	»	8.35	»	8.40
Napoleon-d'orĭ	»	9.74	»	9.77
Lire turcescĭ	»	10.98	»	11.—
Imperialĭ	»	9.98	»	10.—
Galbenĭ	»	5.70	»	5.78
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	127.5	„	128.5
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

9812—1884 számhoz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvszék mint tkvi hatoság közhirréteszi, hogy ügyvéd Puskariu Józsèf végrehajtatónak, O-tohán község végrehajtást szenvedö elleni 162 frt. — kr. tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő az Otoháni 651 setjkben felvett A + 806, 2657, 2658, 4169, 4170, 5148, 5149, 5150, 6148, 6508, 7655, 8510-a 8611, 2134 és 2135 hrsz. fekvök és pedig a 806 hesz. melynek kikiáltási ára 56 frt. bánatpénz 5 frt. 60 kr.

2657	8 »	— »	80 »
2658	150 »	15 »	— „
4169	7 „	— »	70 »
4170	4 »	— „	40 «
5148	64 »	6 „	40 »
5149	48 »	4 »	80 „
5150	27 »	2 »	70 »
6148	22 „	2 „	20 „
6508	65 »	6 »	50 »
7655	48 »	4 »	80 »
8510a	16 »	1 „	60 »
8611	362 „	36 »	20 »
2134 és 2135	7 »	— „	70 „

az árverést — frt. —krban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebbi megjelőlt ingatlanok az 1885 évi márczius hó 20-ik napján délelőlt 9 órakor Otahán község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozok tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §ában jelzett árfolyammal szamitott és az 1881 évi November hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §ában, kijelölt ovadék-képes értékpapirban a kiküldőtt kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biroságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassoban 1884 évi december ho 20-ik napján.

A brassoi kir. tszék mint telekkvi hatosága.

Deéssi, elnök· **Tordai,** jegyző.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu (	10.08	5.59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse·

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.